nummer 172 nov-dec 2012 30ste jaargang € 5,90

WWW.SLAGWERKWERELD.COM

SLAGWERK KRANT

Special
A Bigger Bang
Met interviews Les Tambours Du Bronx, Sola Akingbola en Mohammad Reza Mortazavi
En verder alles over Tromp Percussion

Win!
Een **Stagg SH** bekkenset

De gelukkigste mens
Mario Goossens

Elephant Songs: 20.000 kilometer, een motorfiets en een drumstel

mensen **Benoit Martiny • Andy Burrows Playmobeat • Camiel Muiser • Carsten Brunsveld**

spullen **Gretsch Brooklyn drums**
Meinl Benny Greb Sand bekkens
Evans G14 en Black Chrome vellen • Natal Vintage Bronze snaredrum • Pearl Demon Chain pedaal • Pete Engelhart Garrapato • Overtone Labs Tune-bot stemapparaat
Sonor Perfect Balance pedaal
Drumport bassdrum-accessoire

00172
8 710966 773017

Repetitie in Teheran

Robbert van Hulzen

Van Madras naar Amsterdam op een motorfiets vol drums

Elephant Songs

Nederlandse drummer Robbert van Hulzen maakte een avontuurlijke muzikale reis. Op een oude motorfiets, bepakt met een buitengewoon compact drumsetje, reed hij van Zuid-India naar Nederland en maakte onderweg zo veel mogelijk muziek met zo veel mogelijk verschillende muzikanten. Een verhaal van twintigduizend kilometer, dertien landen, meer dan tachtig muzikanten, ontelbaar veel muziek en talloze ontmoetingen. We laten Van Hulzen zelf aan het woord.

tekst Robbert van Hulzen

Terwijl ik, vloekend tussen opeengeklemde tanden, op de stoep voor mijn hotel in Madras een vervangend onderdeel voor mijn Enfield Bullet motorfiets uit 1979 op z'n plaats forceerde, stond er opeens een dwergachtige Rus voor me. Hij had een kaarsrecht afgesneden bloempotkapsel tot vlak boven de ogen en probeerde een gesprek te openen. Mijn humeur en het gebrek aan een wederzijds bekende taal beperkten ons gesprek. Wel dacht ik iets te begrijpen over muziek.

Later op de avond werd het verhaal duidelijker, toen zijn boomlange compagnon, luisterend naar de naam Egor, vertelde dat ze een band hadden en op weg waren naar Bangalore voor een concert. Egor was klarinettist, maar had die middag bij een onduidelijke antiquair een saxofoon gescoord. Ik pakte vlug mijn Indiase fanfare-snare'tje, en de in het hotel aanwezige backpackersvereniging werd onthaald op een collectie improvisaties, gebaseerd op, naar ik vermoed, Russische of wellicht Balkanliedjes.

Antieke Enfield

Muzikanten ontmoeten, hun wereld leren kennen en met ze spelen is het voornaamste doel van de reis die ik aan het maken ben. Sinds 1998 ben ik vaak in Zuid-India geweest; eerst om mridangam en Zuid-Indiase ritmiek te studeren, in recenter jaren ook om concerten te spelen en les te geven. Onderweg, tijdens de lange vluchten over al die verschillende landen, zat ik altijd uit het vliegtuigraampje te turen, me afvragend wat daar beneden gebeurde; wat ze daar aten, dachten, mooi en lelijk vonden, waar ze in geloofden en wat ze verafschuwden, en vooral natuurlijk wat voor muziek ze er maakten.

In oktober 2011 was het zo ver. Ik vloog enkele reis naar Zuid-Azië voor opnieuw een lang verblijf gevuld met jazzschnabbels, lesgeven, concerten met de formatie oto.3, thakadhimi-studie en allerlei ander muzikaals. En vijf maanden later vertrok ik vanuit Madras (Zuid-India) naar Amsterdam, maar nu niet dromend achter een vliegtuigraampje, maar op een antieke 350cc Royal Enfield motorfiets uit 1979, met achterop een uit allerlei onderdelen samengestelde, opvouwbare versie van een drumstel.

Onregelmaten

Na een onverwachtse free-improv-proloog met zanger Yogeswaran Manickam en de in Madras wonende Nederlandse saxofonist Maarten Visser, vierden we het 'officiële begin' van *Elephant Songs* met een serie concerten in jazzclubs en op het prachtige Fireflies festival met een jazz-en-omstrekenkwartet, bestaande uit gitarist Amit Heri, bassist Keith Peters en dezelfde Maarten Visser. Onze stukken, georganiseerd volgens jazzconventies (thema, solostructuur, groove, enzovoorts), vulden elkaar goed aan: funk van Amit, akkoordenschema's van Maarten, onregelmaten en modaal gedoe van ondergetekende.

Als ik op een onbewaakt moment tussen de concerten door de lokale winterhit *Why This Kolaveri* voor me uit neurie, krijg ik een grote grijns van Keith: 'Daar speel ik op mee.' Geweldig om te werken met een bassist die op zo veel opnames speelt

• links naar reisblog van Robbert van Hulzen
• video's
www.slagwerkwereld.com/swkplus
SLAGWERK KRANT DIGITAAL

In Kooperatif, Istanbul

Korhan Erel

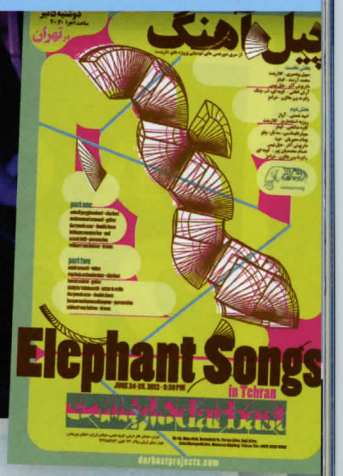

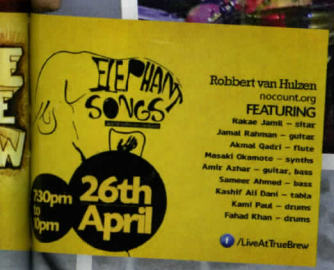

Ontmoeting met Ali Yapıcı in Safranbolu, Turkije

Soonjung Lee

Golboo Fuze

Twintigduizend kilometer, dertien landen, meer dan tachtig muzikanten

die ik al heel lang ken, inclusief mijn favoriete filmsoundtrack: *Dil Se* van A.R. Rahman. Deze geweldige muziek, behorend bij de gelijknamige film van Mani Ratnam, maakte grote indruk toen ik in 1998 voor het eerst in India was.

Wat is een olifant?

De naam *Elephant Songs* komt van een oud verhaal over een stel blinden en een olifant. De blinden definiëren de olifant op basis van aanraking: degene die de poot aanraakt, denkt dat een olifant een soort pilaar is, terwijl degene die het oor vasthoudt een zeil voelt. De slurfknijper denkt aan een slang, enzovoorts. Zo hebben ze allemaal een idee van wat een olifant is, gebaseerd op slechts een klein stukje van het dier.

Ik keer het verhaal om: hoewel muzikanten uit verschillende culturen muziek verschillend ervaren (vanwege de manier waarop ze het geleerd hebben, de functie ervan, hun sociale status, enzovoorts), hebben we het toch allemaal over muziek. Als we bereid zijn onze aannames of voor-oordelen even te vergeten, kunnen we samen spelen en ontdekken hoeveel facetten en gezichten onze 'olifant' kan hebben.

Het diepe

Na de geslaagde aftrap van *Elephant Songs* reed ik verder naar zuidelijk Tamil Nadu, om op het Sacred Music Festival te spelen met een groep tempelmuzikanten. Hun crossrhythms en over-de-maat-figuren op tavil (dubbelzijdige drum, bespeeld met stok en vingerhoedjes) en nadaswaram (turbohobo) lijken on(na)volgbaar, maar blijken toch heel systematisch. Uitdagend om te proberen die dingen ter plaatse op te pikken en mee te spelen – het diepe in, de beste manier om iets te leren.

Na Tanjavur gaat de reis in noordwestelijke richting. Onderweg naar Lahore stopte ik onder meer bij de Bullet tempel in Rajasthan. Volgens het verhaal keerde hier een verongelukte motorfiets op mysterieuze wijze steeds terug naar de plaats van het ongeval, tot men er uiteindelijk maar een tempel omheen bouwde, compleet met Rajasthani folkmuzikanten. Op momenten als deze betreur ik het dat ik niet een klein en gemakkelijk uit te pakken instrument bij me heb.

Espresso

Oud-Lahore is een prettige stad vol koloniale gebouwen, soefi-heilig- >>

Het kitje

Darbast, Teheran

Arash Ashoorinia

ELEPHANT SONGS
11 countries, 17,000 kilometres, many musicians on an ancient motorcycle loaded with drums
robbert@nocount.org
+31 6 4032 4362
follow the story on nocount.org

>> dommen en paleizen. Daaromheen liggen allerlei nieuwe wijken, grootser opgezet en vol winkels die we uit de P.C. Hooftstraat kennen. Aan fatsoenlijke espresso, essentieel voor mijn levenskwaliteit, geen gebrek.

Ik speelde er met qawwali- en jazzgroepen in Peeru's Café, gerund door de Peerzada's. Deze inspirerende en gastvrije theaterfamilie bracht me ook in contact met soefi-drummers Gunga en Mithu Sain, met wie ik een aantal concerten speelde en een soefi-heiligdom in de bergen in het noorden van Pakistan bezocht. Hun interlocking dhol-ritmes waren prachtig en virtuoos – en eigenlijk al compleet. Zoals ik vaker gemerkt heb met muzikanten die in een duidelijk idioom werken, verandert hun manier van spelen dan ook niet echt als er anderen meespelen. Als gastmuzikant zoek je meer wat je kunt toevoegen dan dat er sprake is van tweerichtingsverkeer.

Rock the casbah

Ook de meer interactieve ontmoetingen bleken op verschillende manieren te werken. Bij de Zuid-Indiase jazzband bracht iedereen stukken mee, die we aan elkaar leerden en samen uitvoerden. De persoonlijke invloed zat in het spelen, niet zozeer in het creëren van het basismateriaal. In Pakistan waren de uitgangspunten simpeler. Op de repetities speelden we met een raga, een themaatje of een structuur, en daarmee zetten we tijdens het concert al improviserend een stuk muziek neer.

Tijdens de *Elephant Songs*-show in Lahore speelden we met verschillende combinaties van rockers en klassieke muzikanten. De meeste ontmoette ik in het huis van gitarist Mekaal Hasan, waar een wisselend gezelschap van muzikanten, kunstenaars, schrijvers, levensgenieters en ambassadepersoneel vrijwel dagelijks *life, the universe and everything* besprak.

Een aangename samenspeelsessie met fluitist Akmal Qadri en anderen op het dakterras van mijn hotel (een paar weken eerder) werd herhaald tijdens het concert, en met rockbassist Sameer Ahmad (beroemd van rockband co-VEN) en sitarist Rakae Jamil speelden we een soort sitarrockset, waarin we eigenlijk allemaal onze 'eigen' muziek speelden, maar dan zo dat het samen een nieuw stuk vormde. Daarnaast een freerockimprovisatie, en ter afsluiting een ongerepeteerde jam van drie drummers, ondersteund door rockriffs op gitaar en bas. Ondanks de sterk verschillende instrumenten had de hele avond een duidelijke rockfeel, wat ook wel klopt met de populariteit van die esthetiek daar.

Gedetailleerde arrangementen

Teheran was de meest bruisende stad van de reis, met een hyperactief en experimenteel cultureel leven. Kunstenaar Amirali Ghasemi kent iedereen en brengt graag mensen bij elkaar. Voor een etentje bij sitarspeler en filmcomponist Ali Samadpour bleek hij allerlei muzikanten uitgenodigd te hebben – lekker informeel jammen, en ik kon meteen scouten voor latere concerten.

In Amirali's Parkingallery (een voormalige garage) speelde ik met klassieke muzikanten. Ditmaal was er prettig heen-en-weerverkeer, waarschijnlijk ook omdat we maar met z'n drieën waren, waarvan twee percussionisten. Tombak-speler Arash Lotfi kent naast Iraanse klassieke muziek veel andere muziek, is bereisd, en spreekt goed Engels; dat helpt ook. Ik was blij verrast hoeveel publiek er kwam naar dit slechts in beperkte kring en heel laat aangekondigde concert.

De twee avonden op het veel grotere podium Darbast, een paar weken later, werden iets langer van tevoren aangekondigd en waren binnen een dag uitverkocht. We hadden gezamenlijk gedetailleerde arrangementen uitgewerkt, gebruikmakend van door iedereen meegebrachte ideeën. Bij een oud Nederlands volksliedje vond zanger Omid Nemati (van de band Pallett) een traditionele Perzische melodie in dezelfde modus; op een langzame groove in 11/8 van mij maakte Kaveh Salehi een mooie gitaarpartij, enzovoorts...

Censuur

Omdat de zaal deel uitmaakt van een galerie, zijn de regels wat soepeler dan voor reguliere concertzalen, die >>

Met saxofonist Maarten Visser en bassist Keith Peters op het Fireflies festival

Holger Jetter

Als gastmuzikant zoek je meer wat je kunt toevoegen dan dat er sprake is van tweerichtingsverkeer

>> maanden van tevoren een vergunning moeten aanvragen. Toch was de tweede avond een politiepatrouille erg geïnteresseerd in wat er allemaal gaande was – aangetrokken door enigszins liberale interpretatie van de hijab-regels, of door de hoeveelheid mensen in het algemeen? Hoe ze zich uiteindelijk hebben laten overtuigen dat er natuurlijk niets aan de hand was, lag buiten mijn *need to know*-sfeer.

Een paar dagen later: de Iraanse muzikant Majjid Rahnama en uw correspondent samen op de motor (hij zingend of fluit spelend), op weg naar de Kaspische-Zeekust. Een paar dagen lang werd ons knusse kampeertripje gevolgd door een cameraploeg. We aten samen, zwommen in de zee, lieten ons scheren, zaten in de dorpskroeg, keuvelden in de bergen (*long shot*, want we de overlap van onze taalvaardigheden telde ongeveer twee woorden), en maakten natuurlijk muziek op alle mogelijke en onmogelijke plekken; van het strand en de kant van de weg tot een podium op het dorpsplein. Met de documentaire over onze ontmoeting wil de Iraanse regisseur de festivals veroveren; de televisiecensuur zou hij vanwege de prominentie van westerse drums nooit doorkomen.

Vrij

Na het (opnieuw) oplossen van een probleem met mijn trouwe tractor reed ik verder. Aan de overkant van de rivier Aras lagen Armenië en Azerbeidzjan. Wegens de oorlog van tien jaar geleden zag ik overal vervallen gebouwen, uitgebrande treinen en verroest prikkeldraad. Turkije in, oversteek geslaagd, nu dichterbij mijn bestemming dan bij mijn vertrekplek.

Istanbul was in vakantiemodus: veel muzikanten waren elders aan het spelen (aan het strand in het zuiden, of op tour met een ramadanprogramma) en de meeste zalen waren gesloten. Gelukkig waren er nog genoeg interessante muzikanten aanwezig, waarmee ik in wat kleinere venues leuke concerten speelde. Het Istanbul dat ik leerde kennen ging over vrije improvisatie; weer een nieuwe invulling van de *Elephant Songs*-benadering. Alles werd ter plekke gecreëerd, dit keer volledig zonder basismateriaal of afspraken. Ter voorbereiding speelden we met alle combinaties minstens één keer, om elkaar te leren kennen en erachter te komen wat wel en niet werkte. Om vervolgens tijdens de concerten natuurlijk weer totaal anders uit de hoek te komen...

Wie weet...

Na Istanbul rijd ik Europa in. Bijna thuis. *Elephant Songs* was een fantastische trip. De volgende keer als ik uit een vliegtuigraampje kijk, heb ik veel meer een idee van wat er daar beneden gebeurt. Ik heb veel geleerd over verschillende manieren van samenwerken en de volgende keer dat ik een reis als deze maak (natuurlijk droom ik al van een vervolg), heb ik een goed netwerk en allerlei openings- en aanknopingspunten. Bovenal heb ik natuurlijk prachtige muzikale ontmoetingen gehad. Van de meeste daarvan zijn video's te vinden op nocount.org; in de betreffende blogposts en ook in de video-playlist op de voorpagina. Vaak is ook de audio beschikbaar, als stream en/of als download.

Voordat we mijn thuiskomst in Nederland vieren (in de tweede helft van oktober, met in elk geval een concert op het Utrechtse Rood|Noot), staat er in Berlijn nog het een en ander op stapel. Tot ik daar ben, hou ik natuurlijk oren en ogen open; wie weet wat er nog gebeurt in de andere Europese steden. ■

Elephant Songs in Parkingallery, Teheran

Saba Moghadami